

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Finn W. Krohn

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1190-2

5. mars 2020

Departementet svarer på spørsmål om mulighetene for unntak fra krav om ansvarsrett ved tilbakeføring av ulovlig tiltak

Vi viser til din e-post av 28. februar 2020. Slik vi forstår henvendelsen din, spør du om kommunen kan gjøre unntak fra krav om ansvarsrett i tilfeller der arbeidene allerede er foretatt etter et pålegg om retting, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 23-1. Du viser til departementets uttalelse i sak 15/4533-2.

Vi gjør innledningsvis oppmerksom på at departementet kun kan bistå med generell veiledning og fortolkning om hvordan plan- og bygningsloven med forskrifter er å forstå, som du selv også påpeker i henvendelsen. Myndigheten til å behandle og avgjøre saker etter plan- og bygningsloven er lagt til kommunene og fylkesmennene. Vi uttaler oss ikke om konkrete byggesaker. Vår uttalelse er derfor gitt på generelt grunnlag.

Utgangspunktet etter plan- og bygningsloven er at søknadspliktige tiltak, inkludert søknadspliktig retting av et ulovlig tiltak, skal forestås av foretak med ansvarsrett, jf. pbl. § 20-3. Fordi dette er en saksbehandlingsregel, er det ikke adgang til å gi dispensasjon fra kravet, jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Som departementet påpeker i uttalelsen du viser til, har kommunen imidlertid adgang til å unnta fra krav om ansvarsrett der kommunen anser dette som "unødvendig".¹ Bestemmelsen er ment å gi en lempingsadgang "der kravet ikke tjener noen hensikt".² Som eksempel nevner forarbeidene blant annet tiltak hvor oppgavene teknisk sett er enkle. Tiltakshaver eller

¹ Vi gjør oppmerksom på at det ved en feiltakelse står "klart unødvendig" i bestemmelsen. Intensjonen var imidlertid å fjerne ordet "klart" før vedtakelsen, se Prop. 122 L (2009-2010) kapittel 2.9. Se også Innjord (2009), *Plan- og bygningsloven med kommentarer*, s. 699.

² Se Prop. 122 L (2009-2010) s. 6.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Bolig- og
bygningssavdelingen

Saksbehandler
Eirik Dragsund
22 24 70 74

ansvarlig søker kan i søknaden foreslå og begrunne hvorfor det ikke er behov for ansvarlige foretak.

Det er kommunen som avgjør om det er nødvendig med krav om ansvarsrett i et tilfelle der rettingsarbeidene søknaden gjelder allerede er utført. Kommunen må foreta en konkret vurdering. Unntak fra krav om ansvarsrett skal fremgå av tillatelsen fra kommunen. Hvis tiltaket krever bruk av ansvarlig foretak, gjelder dette kravet selv om tiltaket allerede er utført.

Vi opplyser for ordens skyld om at kommunen har anledning til å stille vilkår for å sikre at et tiltak med unntak fra krav om ansvarsrett gjennomføres på en forsvarlig måte. For eksempel kan kommunen kreve uavhengig kontroll etter byggesaksforskriften (SAK10) § 14-3, jf. pbl. § 24-1 første ledd bokstav b).³

Departementet håper du har fått tilfredsstillende svar på henvendelsen din. Dersom du har flere spørsmål, anbefaler vi at du kontakter kommunen.

Med hilsen

Karen Marie Glad Visnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Eirik Dragsund
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:
Departementets tolkningsuttalelse i sak 15/4533

³ Se Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 332: "Kravene til uavhengig kontroll kan gjelde [...] uavhengig av ansvarsbeleggingen ellers. Dette innebærer at det kan kreves uavhengig kontroll etter kriteriene i denne bestemmelsen selv om det ikke kreves ansvarlige foretak ellers, det vil si der tiltakshaver står ansvarlig overfor kommunen." (vår understreking).